

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده کشاورزی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

مهندسی علوم دامی - فیزیولوژی دام

بررسی برخی عوامل موثر بر عملکرد تولید مثل در

گاوهای هلشتاین استان تهران

مجید همتی

استاد راهنما :

دکتر احمد زارع شحنه

اساتید مشاوره :

دکتر رسول واعظ ترشیزی

مهندس محمدرضا ملا صالحی

پاییز ۱۳۸۲

چکیده:

بررسی برخی عوامل موثر بر عملکرد تولید مثل در گاوهای هلشتاین استان تهران

در این مطالعه برای تعیین عملکرد تولید مثل (فاصله زایش، تعداد روز باز، فاصله زایش تا اولین تلقیح و فاصله اولین تلقیح تا آبستنی) گاوهای هلشتاین استان تهران و برخی عوامل موثر بر آن از ۳۰۶۷۸ داده تولید مثلی مربوط ۶۹۱۳ راس گاو که از سال ۱۳۸۱ توسط مرکز اصلاح نژاد دام کشور جمع آوری شده بود، استفاده گردید. میانگین ($\pm$ انحراف معیار) فاصله زایش ($60/52 \pm$) ۳۹۷/۴۸ روز، تعداد روز باز ($62/45 \pm$) ۱۲۲/۱۲ روز، فاصله زایش تا اولین تلقیح ($41/05 \pm$) ۹۳/۲۲ روز و فاصله اولین تلقیح تا آبستنی ($12/02 \pm$) ۲۴/۶۳ روز برآورد گردید. گله، سال زایش، فصل زایش، دوره شیردهی و مقدار تولید شیر تاثیر معنی داری ($p < 0/05$) بر عملکرد تولید مثل داشت. جنس گوساله متولد شده تاثیر معنی داری ($p < 0/05$) بر فاصله زایش تا اولین تلقیح داشت ولی بر دیگر صفتهای تولیدمثلی معنی داری نداشت. عملکرد تولیدمثل از سال ۱۳۷۶ تا سال ۱۳۸۱ روند کاهشی داشت. کمترین عملکرد تولیدمثل مربوط به زایش های فصل بهار بود و از دوره شیردهی پنجم به بعد کاهش عملکرد تولید مثل مشاهده گردید. بین تولید شیر و عملکرد تولید مثل همبستگی منفی وجود داشت. در دامهایی که گوساله نر متولد می شد فاصله زایش تا اولین تلقیح ۲ روز طولانی تر بوده است.

واژه های کلیدی: گاو هلشتاین، عملکرد تولید مثل